

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

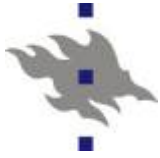
Monta – maakiitäjäiset 1995-2006

Jari Niemelä

Stephen Venn

MONTA-seminaari, 26.9.2007

Biotieteellinen tiedekunta

Metsät maakiitäjäisten kannalta

- Luonnontilassakaan metsänpeite ei jatkuva ja yhtenäinen
- Monimuotoisia mosaiikkeja, joissa myös aukkoja: monet lajit löytävät sopivan elinympäristön
- Metsänhoitomenetelmät johtaneet tilanteeseen, jossa erityisesti varttuneen metsän lajien elinympäristöt vähentyneet
- Metsähoitotapoja, jotka edistävät monimuotoisuutta kehitetään.

Maakiitäjät

- Eri ympäristöihin sopeutuneita lajeja:
  - Avo/metsä/yleislajit
  - Kostea/kuiva/siltä väliltä
  - Reunalajit

Kokeen rakenne v. 2006

- Kuoppapyydyksiä, 24 kpl/koeala
- Käsittelyt: avohakkuu, pienaukkohakkuu, harsinta, säästöpuuryhmät ja kontrolli
- Pyyntikauden kesto 16.5 – 6.10.2006
- Reunatutkimukset neljässä kohteessa
- Maakiitäjäiset, hämähäkit, muurahaiset ja muu kuoriaiset
  - Maakiitäjäiset analysoitu

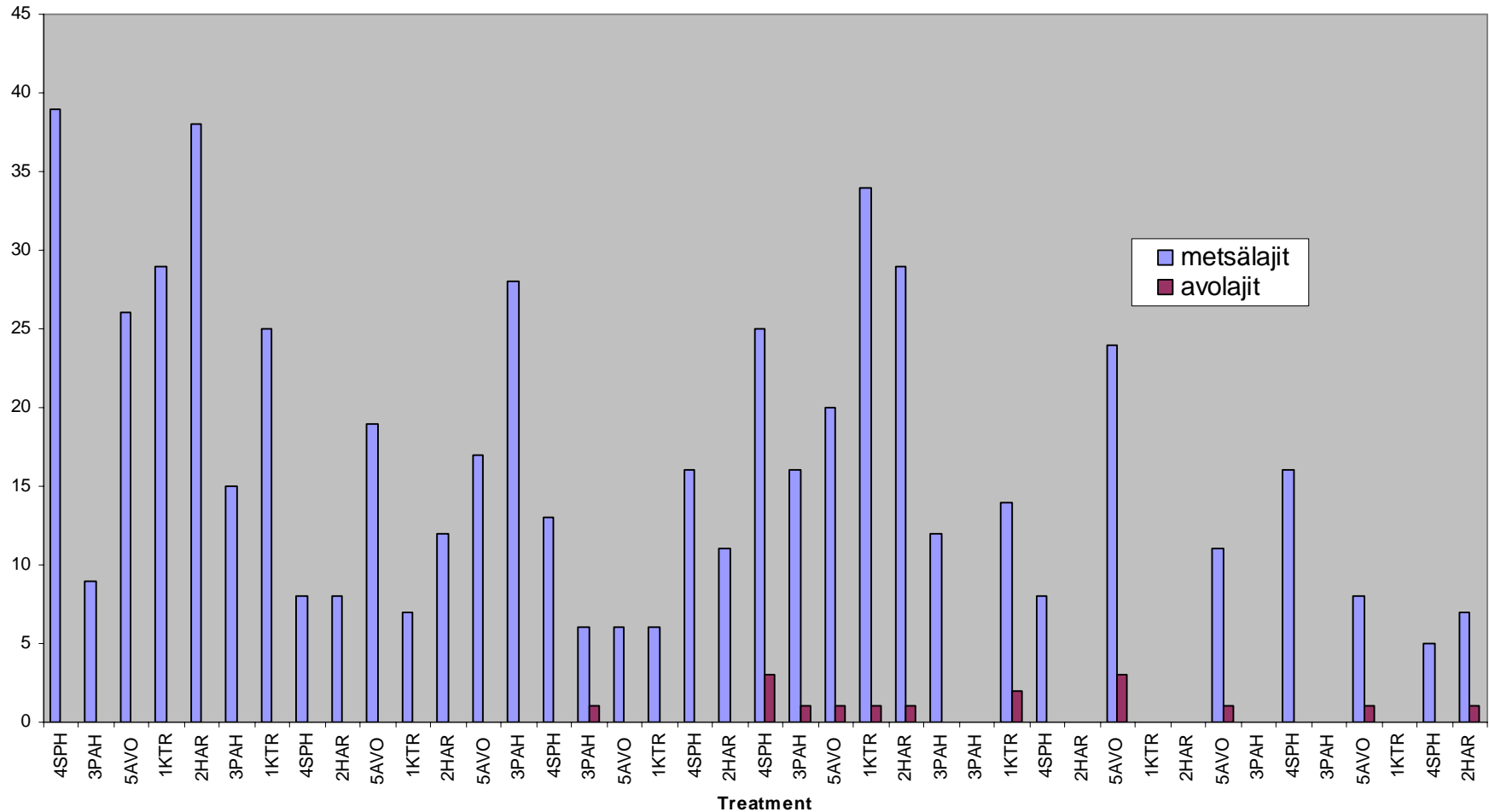
Kokonaissaalit

	1995		1996		1997		1998		2006	
	lajit	yksilöt	lajit	yksilöt	lajit	yksilöt	lajit	yksilöt	lajit	yksilöt
yhteensä	19	4167	30	2149	38	10129	33	6122	28	1115
metsälajit	8	2658	12	1287	12	6734	14	5377	12	743
Avomaalajit*	1	1	7	16	16	246	13	270	9	23
generalistit	8	1356	10	903	10	3150	6	475	6	342

Huom. * Eri luokitus vuodesta 1998 eteenpäin

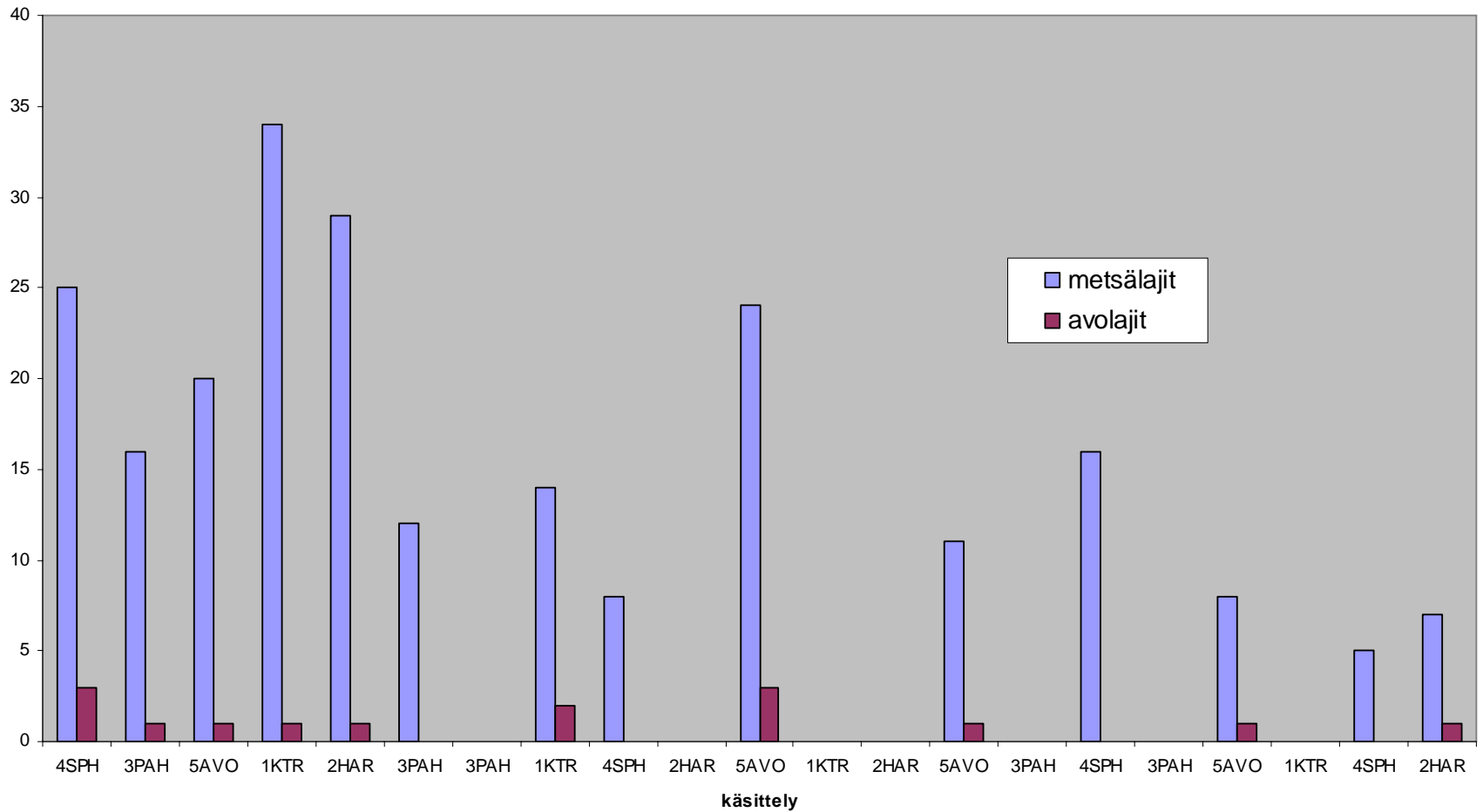

Metsä- ja avomaalajien määrät eri käsittelyissä, ennen käsittelyitä v. 1995

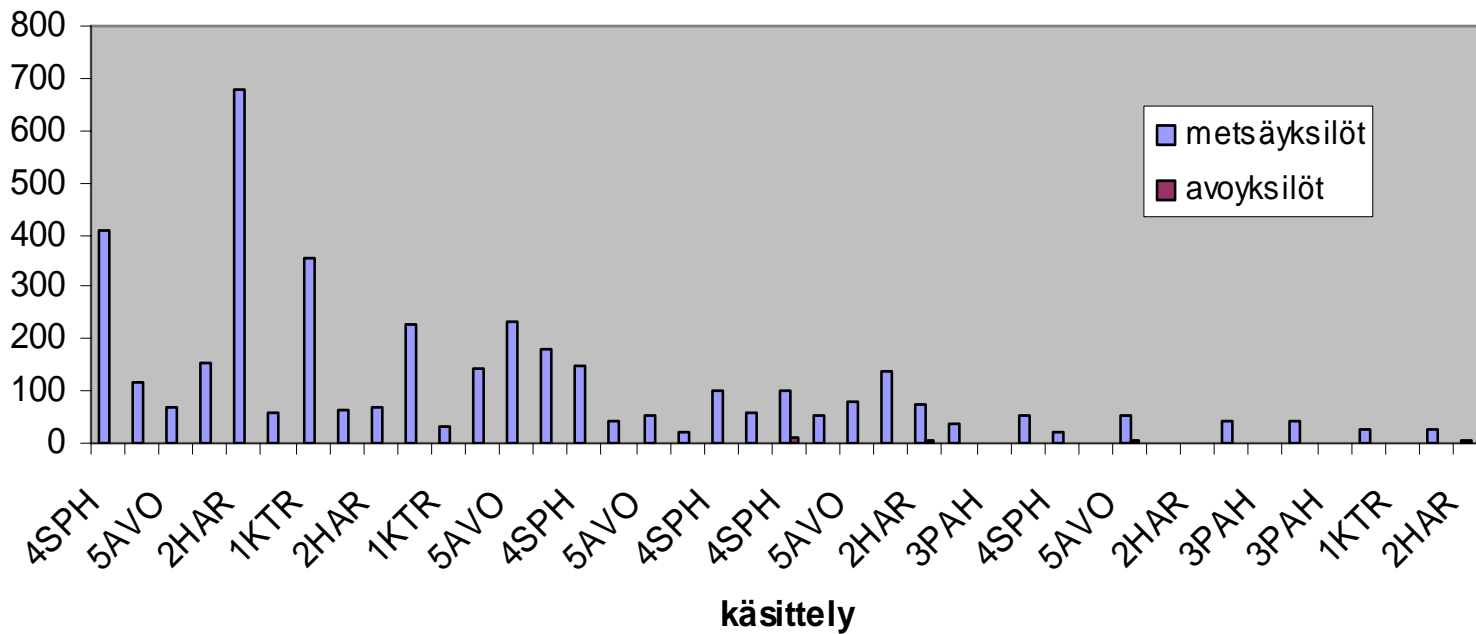
Metsä- ja avomaalajien määrät eri käsittelyissä v. 2006

Yksilömäärät ennen käsittelyä, v. 1995

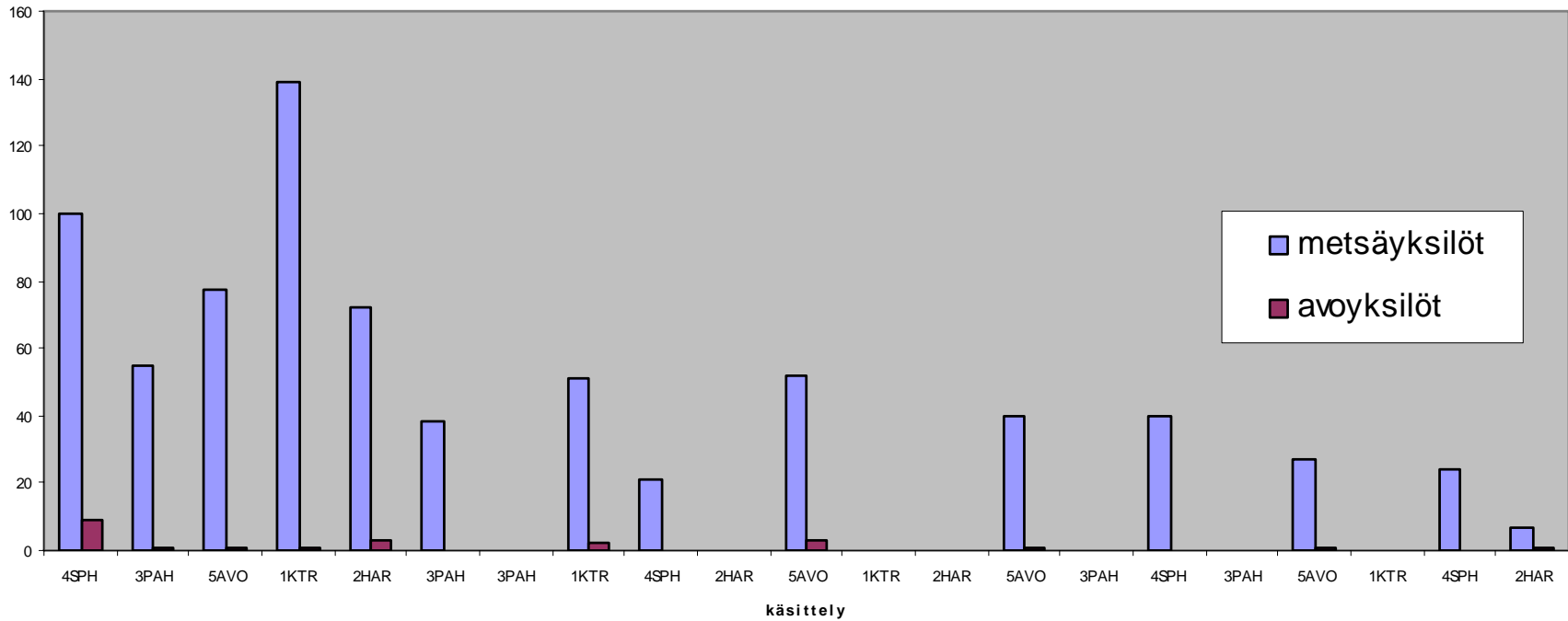
Yksilöt metsä- ja avomaalajit

Yksilömäärät v. 2006

Maakiitäjäislajiston luokittelu 1990-luvulla

■ Metsälajit

Calathus micropterus
Agonum fuliginosum
Carabus glabratus
Carabus hortensis
Amara brunnea
Cychrus caraboides
Pterostichus strenuus
Platynus mannerheimi
Leistus terminatus
Notiophilus palustris
Dromius agilis
Trechus rivularis
Notiophilus reitteri

■ Avomaalajit

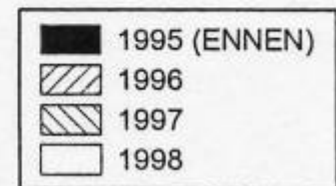
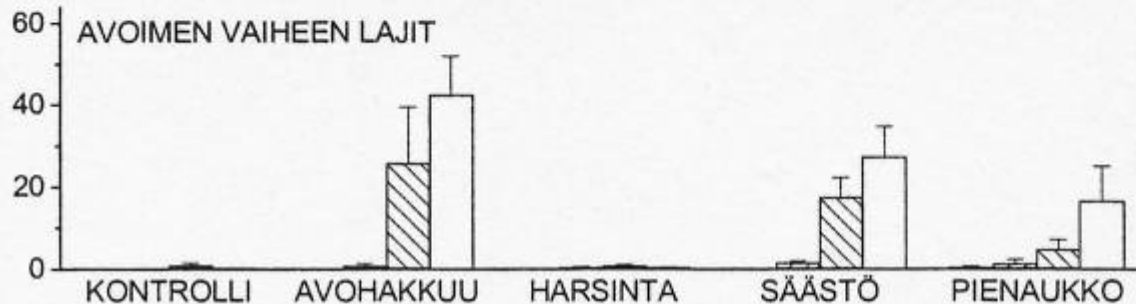
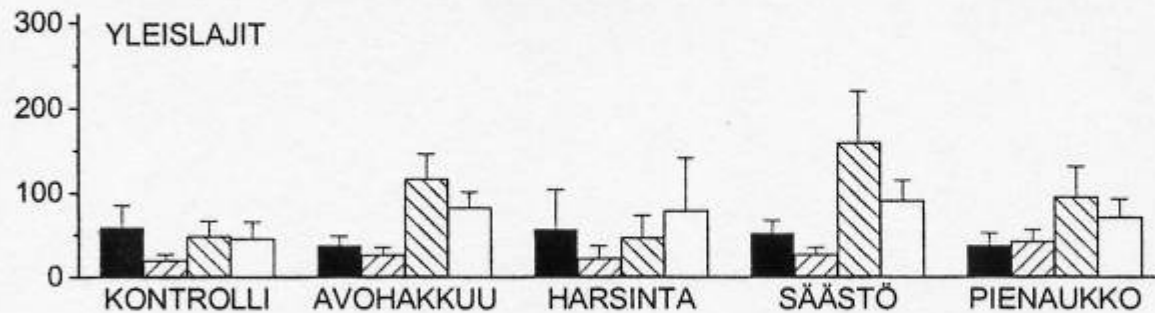
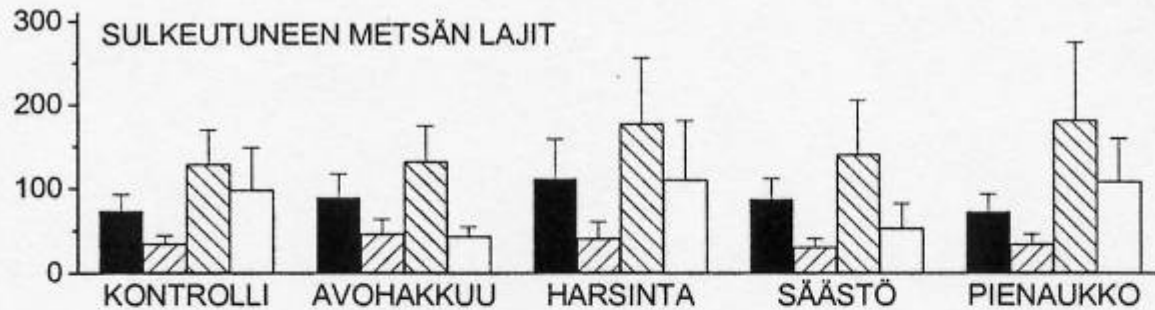
Agonum sexpunctatum
Pterostichus adstrictus
Carabus cancellatus
Amara lunicollis
Pterostichus vesicolor
Bembidion lampros
Pterostichus cupreus
Cicindela campestris
Carabus nitens
Notiophilus aquaticus
Notiophilus germinyi
Bembidion properans
B. quadrimaculatus
Amara eurynota
Amara communis
Pterostichus vernalis
Synuchus vivalis
Bembidion gilvipes

■ Yleislajit

Pterostichus oblongopunctatus
Trechus secalis
Pterostichus niger
Notiophilus biguttatus
Patrobus assimilis
Harpalus quadripunctatus
Pterostichus diligens
Pterostichus nigrita
Trechus rubens
Patrobus atrorufus
Loricera pilicornis

Metsälajit, yleislajit ja avomaan lajit 1990-luvulla

Johtopäätökset

- 2006 oli paahteinen kesä, saalis pieni.
- erityisesti avomaalajit, mutta myös yleislajit ja mahdollisesti yleisimmät metsälajit runsastuivat käsittelyissä.
- tutkimuksen ainoa vaativa metsälaji, *Platynus mannerheimi*, esiintyi kahtena kesänä käsittelyn jälkeen 1990-luvulla, nyt hävinnyt. Sukupuuttovelka?
- yleistäen: mitä enemmän puuta poistettiin, sen suuremmat muutokset maakiitäjäisyhteisöissä.
- kokeiden jatkaminen on tärkeää pitkäaikaismuutosten ja lajiston palautumisen seuraamiseksi.

Kiitokset

- Metsäteho Oy: Markus Strandström
- Koesuunnittelu sekä aikaisemmat aineistot: Matti Koivula ja Janne Heliölä
- Ahti Launis ja Elli Lappalainen: 2006 aineiston käsittely ja määritys
- Valokuvat: Ahti Launis
- Tukea maastossa: Juhani Mäkinen (Metla)
- Majoitus: Vilppula (Metla) ja Hyytiälä (HY)